

ประชาสัมพันธ์โครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

โครงการสร้างเสริมสุขภาพและพัฒนาศักยภาพเพื่อครอบครัวไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
The Mahatma and Child Health Network under the Patronage HRH Crown Prince Maha Vajiralongkorn

ร่วมกัน...ป้องกันการคลอดก่อนกำหนด

ระยะเวลาตั้งครรภ์ที่สั้นที่สุดก่อน 37 สัปดาห์ หรือที่เรียกว่า "คลอดก่อนกำหนด" ส่งผลให้เกิดอันตรายต่ออวัยวะสำคัญและร่างกายถึงแก่เสียชีวิตได้ บางรายอาจมีผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการที่ผิดปกติเมื่อโตขึ้น

คลอดก่อนกำหนดอาจมีผลต่อสุขภาพในระยะยาว

เส้นเลือดหัวใจตีบหรือหลอดเลือด

เลือดออกในโพรงสมอง

ลำไส้เล็ก

โรค หอบหืดรุนแรง

การป้องกันการคลอดก่อนกำหนดในหญิงตั้งครรภ์สามารถทำได้ง่ายๆ ดังนี้

มาฝากครรภ์ตามนัดทุกครั้ง
เพื่อค้นหาความเสี่ยง

รับประทานอาหาร น้ำ
และยาตามคำแนะนำของแพทย์

ควรเดินออกกำลังกาย
วันละ 30 นาที

ดูแลสุขภาพ
ร่างกายทุกวัน

หลีกเลี่ยงการอาบน้ำ หรือแช่น้ำ
ในบ่อที่สกปรกไม่สะอาด

ไม่ควรเล่นปีนป่าย

ไม่ควรรับประทานยาแก้ปวด หรือ
นั่งรถเข็นนานเป็นระยะเวลานาน

หลีกเลี่ยงการยกของหนัก

ไม่ควรนั่งยองๆ หรือเปลี่ยน
จากท่ายืนเป็นท่าก้มบ่อยครั้ง

ควรนอนหงายใช้หมอนรอง
และหาเวลาพักผ่อนระหว่างวัน

หลีกเลี่ยง หรือมีเพศสัมพันธ์
ที่ไม่สะอาดบริเวณหน้าท้อง

พบสัญญาณเตือน ให้รีบมาปรึกษาแพทย์ทันที

1. คลื่นไส้ คลื่นเหิง
2. มีไข้หรืออาการทางช่องคลอด
3. มีเลือดออกจากการช่องคลอด
4. มีอาการปวดท้องหรืออาการช่องคลอด
5. บิดตัวหรือสับสน
6. พลาซันต์ไหลออก

หากมีสัญญาณเตือนก่อนอายุครรภ์ 37 สัปดาห์ ให้รีบมาพบแพทย์ทันที ไม่ควรรอให้ถึงวันนัดฝากครรภ์

หน้า 1/1 | 22 กุมภาพันธ์ 2568

หากอายุครรภ์น้อยกว่า **34** สัปดาห์
และการกมีน้ำหนักน้อยกว่า **2,100** กรัม

อวัยวะต่างๆ มักจะทำงานไม่สมบูรณ์ เช่น

• การย่อยและ
ดูดซึมอาหาร
ไม่สมบูรณ์

• ติดเชื้อใน
กระแสเลือด

• ตัวเหลือง

• ปอดไม่เติบโต
พอที่จะหายใจ
ได้ตามปกติ
หายใจลำบาก

• ต้องได้รับการดูแลในห้องอภิบาลทารกแรกเกิดวิกฤติ

อาการเจ็บครรภ์ก่อนกำหนด มีดังนี้

- ปวดเกร็งท้องคล้ายปวดประจำเดือน

- ปวดหน่วงในอุ้งเชิงกราน
หรือรู้สึกคล้ายกับการกดดันลงมา

- มดลูกหดรัดตัวแรงและถี่มากขึ้น
มากกว่า 4 ครั้งใน 1 ชั่วโมงหรือทุก 10 นาที

- มีสารคัดหลั่งออกจากช่องคลอด
อาจเป็นมูก มูกปนเลือด เลือด หรือน้ำคร่ำ

- ปวดบริเวณต้นขา
หรือหลังช่วงล่างอย่างสม่ำเสมอ

การคลอดก่อนกำหนด คือ

การที่คลอดเมื่อแม่มีอายุครรภ์
น้อยกว่า **37** สัปดาห์

อาจทำให้ทารกมีน้ำหนักน้อยกว่า
2,500 กรัม

ปี 2561 การรกเกิดใหม่
ทุก 10 คน จะมีการรก
คลอดก่อนกำหนด 1 คน

จากข้อมูลของศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสาร สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สัญญาณเตือน การคลอดก่อนกำหนด

ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการคลอด คือ อายุครรภ์ 37 – 40 สัปดาห์
 การคลอดก่อน 37 สัปดาห์ ถือเป็นการคลอดก่อนกำหนด

อาการเตือน การเจ็บครรภ์และคลอดก่อนกำหนด

- 1 บวม และความดันโลหิตสูง
- 2 เลือดออกจากช่องคลอด
- 3 น้ำเดิน
- 4 รู้สึกว่าลูกดิ้นน้อยกว่าปกติ
- 5 เจ็บครรภ์เป็นพักๆ

พฤติกรรมลดความเสี่ยงการคลอดก่อนกำหนด

- พบแพทย์เพื่อตรวจครรภ์โดยสม่ำเสมอ
- รับประทานอาหารให้ถูกสุขลักษณะ
- ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ
- พักผ่อนให้เพียงพอ

ก่อนกำหนด การคลอด...

ความสำคัญ

การคลอดก่อนกำหนดเป็นปัญหาทางสาธารณสุขสูง ที่สำคัญเพราะเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตและความพิการระยะยาวของการกักโพบ่อย การจะมีน้ำหนักน้อย ระยะเวลาที่ยังไม่สามารถทำจากเองได้อย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบการหายใจ ทำให้ต้องรักษาเป็นระยะเวลานาน ใญ่มาก มีค่าใช้จ่ายสูง น้ำหนักยังน้อยยิ่งต้องดูแลมาก

ปกติสตรีตั้งครรภ์ จะมีอายุครรภ์ประมาณ 38-40 สัปดาห์การคลอดก่อนกำหนด หมายถึง มีการคลอดทารกก่อนอายุครรภ์ 37 สัปดาห์เต็ม โดยมีเริ่มต้นจากวันแรกของการมีประจำเดือนครั้งสุดท้ายก่อนตั้งครรภ์เป็นวันที่ 1 (สำหรับคนที่มิประจำเดือนสม่ำเสมอ 28 วัน)

ทารกที่คลอดก่อนกำหนดจะมีน้ำหนักน้อยกว่าปกติ น้ำหนักทารกปกติ ที่คลอดอายุครรภ์ 38 - 40 สัปดาห์ จะอยู่ที่ประมาณ 2,500 - 3,000 กรัม ทารกคลอดก่อน 37 สัปดาห์ มักจะมีน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม เรียกว่า " ทารกน้ำหนักน้อย " ถ้าคลอดก่อน 30 - 32 สัปดาห์น้ำหนักเฉลี่ยน้อยกว่า 1,500 กรัม เรียกว่า " ทารกน้ำหนักน้อยมาก "

สาเหตุการคลอดก่อนกำหนด

สัญญาณเตือน คลอดก่อนกำหนด

ต้องรีบไปพบหมอทันที

ท้องแข็ง ท้องป็น

ปวดบีบแอ
เจ็บหน่วงท้องน้อย

มีน้ำใส หรือเลือดออก
แม้ไม่เจ็บท้อง

ชีวิตลูกอยู่ในมือแม่

ซ้อนมอเตอร์ไซด์
หรือเดินทางไกล

ยืนนาน ทำงานหนัก
พักผ่อนไม่พอ

กลั้นปัสสาวะ

ระวังการมีเพศสัมพันธ์

1วัน ก็มีความหมายต่อ
พัฒนาการของปอด หัวใจ และสมอง

อันตรายจากการ คลอดก่อนกำหนด

ผลกระทบต่อแม่

ซึมเศร้า

ผลกระทบต่อลูก

ฝากครรภ์เร็ว ปลอดภัยกว่า

กำหนดวันคลอดที่แน่นอน ☒

ค้นหา และแก้ไขความเสี่ยง ☒

แม่ที่มีความเสี่ยงควรฝากครรภ์
และคลอดในโรงพยาบาลที่มีหมอสูติและหมอดูแลเด็กพร้อม

